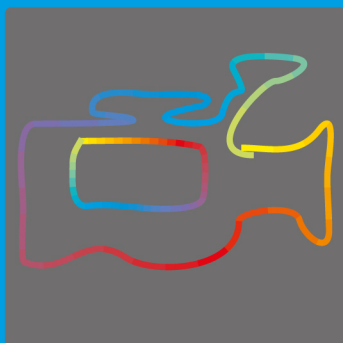

Jerzy Jabłoński

FILM MUZYKA SPORT

Pomysły
na ciekawą katechezę

NATAN
WYDAWNICTWO

Jerzy Jabłoński

Film, muzyka, sport

Pomysły na ciekawą katechezę

NATAN
WYDAWNICTWO

Lublin 2013

Redakcja serii *Katecheza według Natana*

Zbigniew Barciński
o. Mirosław Chmielewski CSsR
ks. Zbigniew Paweł Maciejewski

Korekta

Justyna i Piotr Nurzyńscy

Projekt okładki

Małgorzata i Jerzy Piaseccy

Skład i łamanie

Małgorzata Niećko

Za zgodą Kurii Metropolitalnej w Lublinie
z dnia 17 lipca 2013 roku
Nr 567/Gł/2013
Bp dr Mieczysław Cisło, wikariusz generalny
Ks. Krzysztof Podstawka, wicekanclerz

ISBN 978-83-63875-04-6

© Copyright by Jerzy Jabłoński
© Copyright by Stowarzyszenie Pedagogów NATAN

Wszelkie prawa zastrzeżone.
Kopiowanie, powielanie, odczytywanie w środkach publicznego przekazu
dozwolone po pisemnym uzgodnieniu z wydawcą.

Wydawnictwo NATAN
ul. Skautów 11 B m 29
20-055 Lublin
tel. 81 533 17 25, 609 734 114
e-mail: biuro@natan.pl
www.natan.pl

Katecheza według Natana

Katecheza według Natana to seria wydawnicza obejmująca scenariusze katechez na wszystkie poziomy katechizowania (dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy). Jej celem jest publikowanie materiałów, które byłyby skuteczną pomocą katechetyczną we współczesnym świecie, tak często proponującym życie bez więzi z Bogiem i bez moralności.

Chcemy w serii publikować materiały, które będą tworzyły pewien model katechezy. Jego najważniejsze cechy to:

- **Akcent na dobrą nowinę o zbawieniu.** Chodzi o katechezy, w których akcent treściowy położony będzie na Dobrą Nowinę o ratunku, ocaleniu, pomocy od Boga. Dopiero na tym tle podejmowane będą tematy związane z wezwaniem moralnym.
- **Zasada organizacji treści: Biblia oraz klasyczne struktury katechizmowe.** Pierwszą i główną zasadą organizacji treści będą księgi i tematy biblijne. Drugą zasadę organizacji treści utworzą klasyczne struktury katechizmowe: Credo, Sakramenty, Msza Święta, Błogosławieństwa, Dekalog, Ojciec nasz.
- **Obrona wiary wobec niektórych współczesnych nurtów kulturowych.** Siłą przeciwną katechezie są współczesne prądy kulturowe – albo uznające wiarę za coś mało znaczącego w życiu człowieka, albo wręcz jej wrogie. Bardzo ważne jest to, aby katechizowani stykający się z takimi poglądami i postawami potrafili uzasadnić swoje przekonania. W publikowanych materiałach będziemy w związku z tym szukali pogłębionych uzasadnień dla prawd wiary, jak również podejmiemy polemikę z obecnymi w kulturze poglądami co najmniej niechętnymi wobec chrześcijaństwa.
- **Zróżnicowanie adresatów.** Publikowane materiały będą adresowane do uczestników wynoszących wiarę ze środowiska rodzinnego, jak również do osób, które wzrastają i rozwijają się w środowiskach odległych od chrześcijaństwa.
- **Wiązanie treści katechezy ze światem katechizowanych.** Dobrą Nowinę o zbawieniu chcemy wiązać ze światem katechizowanych, z ich doświadczeniami, zainteresowaniami, treściami kultury, którymi żyją.
- **Logika i struktura w uporządkowaniu treści.** W proponowanych katechezach chcemy położyć akcent na to, aby bloki tematyczne były logiczne, spójne, uporządkowane, umożliwiające pogłębione przepracowanie danego obszaru tematycznego. Mało efektywna wydaje się nam obecna nieraz w programach katechetycznych zasada powtarzania tematów, podejmowania ich kilkakrotnie na różnych poziomach katechizowania.

- **Wykorzystanie metod aktywizujących.** Metody te mają pomóc uczestnikom katechez w poszukiwaniu własnej odpowiedzi na pytania postawione podczas katechezy. Metody te zostały opisane w książce *Vademecum katechety. Metody aktywizujące* (red. Z. Barciński, Lublin-Kraków 2006). Tam też omówione są zagadnienia dotyczące struktury katechezy z wykorzystaniem metod aktywizujących oraz metodyki przygotowywania tego typu zajęć.

Tytuł serii *Katecheza według Natana* ma podwójne znaczenie. Pierwsze wiąże się z tym, że patronem serii jest prorok Natan ze Starego Testamentu. Natan w indywidualnej katechezie wobec Dawida potrafił w sposób mocny, konkretny i twórczy pobudzić go do samodzielnego myślenia, do odkrywania prawdy o Bogu, o drugim człowieku, o sobie (por. 2 Sm 12,1-9). Katecheza Natana to dla nas wielkie źródło inspiracji katechetycznych i pedagogicznych. Drugie znaczenie tytułu serii jest związane z faktem, że ma ona pokazywać model katechezy wypracowany w Stowarzyszeniu Pedagogów NATAN. Został on opisany we wspomnianej już książce *Vademecum katechety. Metody aktywizujące*. Teraz model ten chcemy wykorzystać w systematycznej budowie dużych cykli katechetycznych opartych o księgi i tematy biblijne oraz klasyczne struktury katechizmowe. To dominująca formuła niniejszej serii.

Nasze propozycje są skierowane do katechezy szkolnej, parafialnej oraz katechezy w różnych grupach duszpasterskich. Jeśli chodzi o propozycje katechezy biblijnej, to nauka religii w szkole, ze względu na obowiązujące programy, stwarza mniejsze możliwości w tym względzie. Jesteśmy jednak przekonani, że podstawa programowa oraz szkolne programy katechetyczne będą w przyszłości coraz bardziej uwzględniać Biblię jako zasadę organizacji treści i będzie w nich coraz więcej miejsca na realizację cykli katechez biblijnych.

Seria *Katecheza według Natana* posiada strony internetowe przy serwisie Natan.pl **www.natan.pl** Na stronach tych będą zamieszczane: pomoce do poszczególnych katechez (gotowe do pobrania, wydruku i kopiowania), filmy z syntetycznym omówieniem pomysłu na katechezę, zdjęcia przykładowych efektów pracy według proponowanych metod.

Wszystkie publikacje w ramach serii zostaną wydane w formie książkowej i jako e-booki.

Serię *Katecheza według Natana* rozpoczęliśmy od trzech publikacji, które są naszą deklaracją katechetyczną. Pierwsza z nich to katechezy oparte o wybrane tematy Ewangelii według św. Marka (dla młodzieży i dorosłych). Jesteśmy bowiem przekonani, że w dobie nowej ewangelizacji jednym z priorytetów katechetycznych winno być upowszechnianie znajomości treści Ewangelii. Druga publikacja to katechezy zatytułowane *Skarby Mszy Świętej* adresowane do dzieci klas II-III (książeczka ze scenariuszami oraz zeszyt dziecka). Publikacja trzecia to *Katechezy o Mszy Świętej (dla młodzieży i dorosłych)*. Przez wybór tych tytułów chcemy podkreślić znaczenie systematycznej katechezy sakramentalnej.

Niniejsza publikacja *Film, muzyka, sport. Pomysły na ciekawą katechezę* to położenie akcentu na powiązanie katechezy ze współczesną kulturą, na znaczenie poszukiwania inspiracji ciekawej katechezy w tym, co jest interesujące dla katechizowanych. Film, muzyka, sport – to elementy świata, w którym żyją nasi katechizowani. Wykorzystanie w przekazie wiary treści zawartych w wybranych filmach, muzyce i sporcie to jedna z dróg do trafienia z Dobrą Nowiną do serca katechizowanych.

Rozpoczęliśmy tę serię wydawniczą w gronie katechetów skupionych w Stowarzyszeniu Pedagogów NATAN. Niniejszą publikacją otwieramy ją na osoby spoza Stowarzyszenia, którym bliskie są idee *Katechezy według Natana* i które chcą razem z nami poszukiwać dróg skutecznej katechezy.

Zbigniew Barciński
o. Mirosław Chmielewski CSsR
ks. Zbigniew Paweł Maciejewski

SPIS TREŚCI

Przedmowa	9
Filmy	11
Biała sukienka – <i>Spowiedź spotkaniem miłości</i>	11
Cristiada – <i>Męczeństwo za wiarę</i>	12
Cyrk motyli – <i>Cudowne dzieła Boga</i>	13
Głupi mądry film II. Ulica szeroka – <i>Wybór drogi życia</i>	15
Kto nigdy nie żył – <i>Tajemnica cierpienia</i>	16
Między piekłem a niebem – <i>Tajemnica życia wiecznego</i>	17
Misja – <i>Pokuta przemianą życia</i>	18
Most do Terabithii – <i>Obraz Boga w przeżywaniu wiary</i>	19
Opowieści z Narnii: Lew, czarownica i stara szafa – <i>Zbawienie ratunkiem miłości</i> ..	21
Opowieści z Narnii: Księżę Kaspian – <i>Zaufanie istotą wiary</i>	22
Opowieści z Narnii: Podróż wędrowca do świtu – <i>Życie wyprawą ku niebu</i>	23
Oskar i pani Róża – <i>Śmierć w perspektywie wiary</i>	24
Podaj dalej – <i>Dobro naprawia świat</i>	26
Shooting dogs – <i>Kapłaństwo na wzór Chrystusa</i>	27
Simon Birch – <i>Bóg powołuje każdego człowieka</i>	28
Skazany na bluesa – <i>Młodość bez narkotyków</i>	29
Surferka z charakterem – <i>Chrystus mocą człowieka</i>	30
Szkoła uczuć – <i>Miłość kluczem do szczęścia</i>	31
The light of darkness – <i>Kościół ratunkiem w niebezpieczeństwie</i>	33
W pogoni za szczęściem – <i>Szczęście darem Boga</i>	35
Wszystko będzie dobrze – <i>Istota modlitwy błagalnej</i>	36
Piosenki	38
Boso. Wykonawca: Zakopower – <i>Dobro duchowe inwestycją na wieczność</i>	38
Changes. Wykonawca: Tupac Shakur – <i>Budowanie jedności misją chrześcijanina</i> ..	39
Czystego serca. Wykonawca: Wilki – <i>Ekologia ludzkiej duszy drogą do świętości</i> ...	41
Don't wanna waste my life. Wykonawca: Lecrae – <i>Życie pomnażaniem talentów i poszukiwaniem skarbu</i>	43
Dziękuję. Wykonawca: Eks – <i>Postawa wdzięczności lekarstwem na smutek</i>	44
Efekt motyla. Wykonawca: Eks – <i>Wolność i odpowiedzialność</i>	45
Everything. Wykonawca: Lifehouse – <i>Sens życia</i>	46
Feel. Wykonawca: Robbie Williams – <i>Tęsknota za prawdziwą miłością</i>	47

Happy birthday. Wykonawca: Flipsyde – <i>Wartość życia poczętego</i>	49
Jest zwycięstwo. Wykonawca: Royal Rap – <i>Zmartwychwstanie Chrystusa mocą naszej wiary</i>	50
Kogo jara taka wiara. Wykonawca: Arkadio – <i>Świadkowie nawrócenia</i>	52
Małe rzeczy. Wykonawca: Sylwia Grzeszczak – <i>Umiar receptą na szczęście</i>	53
Na szczycie. Wykonawca: Grubson – <i>Religie świata</i>	55
Nie, bo nie. Wykonawca: Zakopower – <i>Istota i skutki grzechu pierwotnego</i>	56
One of us. Wykonawca: Joan Osborne – <i>Tajemnica wcielenia</i>	59
Pamiętaj. Wykonawca: Funky Polak – <i>Ojczyzna naszą matką</i>	60
Partyzant. Wykonawca: Dżem – <i>Miłosierdzie Boże wyzwoleniem od zła</i>	61
Reggaemova. Wykonawca: Maleo Reggae Rockers – <i>Żyć Słowem Bożym</i>	63
Sacrum. Wykonawca: Mezo i Kasia Wilk – <i>Nierozzerwalność sakramentu małżeństwa</i>	64
Where is the love. Wykonawca: Black Eyed Peas – <i>Miłość nieprzyjaciół</i>	65
Wiem, że jesteś tam. Wykonawca: Ania Wyszconi – <i>Siła słabości</i>	67
Wilki dwa. Wykonawca: Luxtorpeda – <i>Modlitwa duchowym pokarmem</i>	68
Zanim pójdę. Wykonawca: Happysad – <i>Miłość pragnieniem dobra ukochanej osoby</i>	70
Sport	72
Bear Grylls w szkole przetrwania – <i>Męstwo cechą wiary</i>	72
Bokser z różańcem – <i>Różaniec szkołą modlitwy</i>	73
Boży sprinter – <i>Świętowanie Dnia Pańskiego</i>	73
Brazylijska legenda futbolu – <i>Wiara umocnieniem w trudnych doświadczeniach</i> ..	75
Do przerwy 0:3 – <i>Nadzieja siłą chrześcijanina</i>	76
Nasz bohater Euro 2012 – <i>Świadectwo wiary</i>	76
Niepokonany kapitan – <i>Rodzina Bogiem silna</i>	77
Niezlomna Mistrzyni – <i>Świadectwo wiary w życie wieczne</i>	79
Pingpongista z klasą – <i>Wartości moralne w życiu chrześcijanina</i>	80
Reguły gry – <i>Dekalog drogowskazem do szczęścia</i>	81
Sportowe niespodzianki – <i>Pokora fundamentem życia duchowego</i>	82
Sportowi duchacze – <i>Eucharystia szczytem modlitwy</i>	84
Stosowanie dopingu – <i>Iluzja grzechu</i>	85
Team spirit – <i>Kościół drużyną Chrystusa</i>	86
Trening sportowca – <i>Wysiłek pracy nad sobą</i>	87
Wyjątkowi kibice – <i>Radość świętowania</i>	88

PRZEDMOWA

Kiedy zastanawiam się nad motywacją, która towarzyszyła mi podczas pisania tej książki, przede wszystkim myślę o pragnieniu szukania nowych form ewangelizacji, atrakcyjnych dla młodego człowieka. Żyjemy w czasach, w których wiara jest często postrzegana przez młodzież w sposób abstrakcyjny, odległy od ich osobistych zainteresowań oraz codziennych doświadczeń. Potrzeba dziś ciekawych sposobów przekazu świadectwa wiary i wiedzy religijnej.

Oglądanie filmów, słuchanie muzyki i uprawianie sportu należą do jednych z ulubionych form spędzania wolnego czasu przez młodzież. Wszystkie te dziedziny są także bliskie moim zainteresowaniom i od dawna staram się je wykorzystywać w pracy katechetycznej. Z własnego doświadczenia wiem, że interesujące przykłady ze świata filmu, muzyki i sportu mogą stanowić doskonałe ubogacenie lekcji, ciekawy dla młodzieży nośnik wartości związanych z wiarą i moralnością. Odwoływanie się do pasji młodych ludzi, wyzwała w nich emocje, budzi przeżycia, inspiruje do dyskusji. Pomaga też ilustrować określone treści i ułatwia ich zapamiętywanie.

Adresatami tej publikacji są katecheci pracujący z młodzieżą gimnazjalną i szkół średnich. Celem moich opracowań jest wskazanie pomysłów, a nie typowych konspektów. Konkretny sposób wykorzystania zostawiam kreatywności katechetów. Przykłady mogą być pomocne do wykorzystania zarówno na katechezie, jak i na rekolekcjach oraz różnego rodzaju spotkaniach w młodzieżowych grupach parafialnych. Książka ta może być także cenną wskazówką dla nauczycieli prowadzących koła zainteresowań podczas godzin „karcianych”, księży przygotowujących homilie oraz rodziców, którzy chcieliby, korzystając z zainteresowań swoich dzieci, porozmawiać z nimi na ważne tematy. Zresztą każdy, kto pragnąłby poprzez świat filmu, muzyki i sportu spotkać się ze Słowem Bożym, może sięgnąć po tę pozycję jako lekturę duchową.

Przy wyborze filmów, piosenek i przykładów ze sportu kierowałem się przede wszystkim zasadą atrakcyjności dla młodzieży. Często brałem pod uwagę bezpośrednie sugestie uczniów. W większości materiały nie są stricte religijne, ale paradoksalnie to stanowi ich duży atut. Wyjście od egzystencji bliskiej młodemu człowiekowi prowadzi zawsze ku głębokim refleksjom w świetle Pisma Świętego. Stąd też następująca struktura opracowania każdego filmu, piosenki i motywu sportowego: temat przewodni, analiza i komentarz, dialog z Pismem Świętym. Proponowana przeze mnie lista opracowanych przykładów stanowi subiektywny wybór i nie wyczerpuje w całości możliwych do wykorzystania pomysłów. Mam nadzieję, że ta książka będzie inspiracją do poszukiwania nowych rozwiązań.

Niestety na rynku wydawniczym brakuje podobnych publikacji. Kilka lat temu pojawiła się pozycja *Ewangelia w Hollywood*, której przyświecała ciekawa idea poszukiwania sensu religijnego w rozrywkowej fabule filmów. Jednak dobór większości propozycji filmowych zawartych w tej książce – moim zdaniem – nie przystaje do pracy katechetycznej, choćby ze względu na istniejące motywy przemocy, seksualności i wulgarnego języka. Chcąc wykorzystać dany film powinniśmy najpierw uwzględnić wiek i poziom dojrzałości emocjonalnej naszych uczniów.

Jeżeli zamierzamy publicznie skorzystać z filmu lub piosenki musimy pamiętać o ochronie praw autorskich. Nie naruszamy ich, jeśli realizujemy cele dydaktyczne. Mówi o tym artykuł 27 *Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych* z dnia 4 lutego 1994 roku: *Instytucje naukowe i oświatowe mogą, w celach dydaktycznych lub prowadzenia własnych badań, korzystać z opublikowanych utworów w oryginale i w tłumaczeniu oraz sporządzać w tym celu egzemplarze fragmentów opublikowanego utworu. W innym przypadku potrzebna jest zgoda dystrybutora. Można też po prostu przytaczać same przykłady, odwołując się do danych filmów czy piosenek, bez ich publicznego oglądania lub słuchania. Pamiętajmy także o tym, że warto samemu wysłuchać piosenkę i obejrzeć film, zanim się nimi posłużymy.*

FILMY

Biała sukienka

Temat przewodni: *Spowiedź spotkaniem miłości*

Analiza i komentarz:

W tym filmie możemy odnaleźć wiele wątków nawiązujących do dylematów związanych z wiarą i moralnością człowieka. Kluczowy moment filmu stanowi wypadek głównych bohaterów i następująca po nim scena spowiedzi – wzruszająca i dająca do myślenia. Jeden z bohaterów filmu przeżywał bunt przeciwko Bogu. W niespodziewanych okolicznościach dostał szansę nawrócenia. Wydawało się, że jego spowiedź wypływała bardziej ze strachu, niż z pragnienia spotkania z miłością Chrystusa. Nie wiemy, na ile zmieniła jego życie... Jednak wypadek, spowiedź i nawiązanie nici przyjaźni z księdzem zostawiły w nim tajemniczy ślad Bożej obecności.

Niektórzy ludzie z różnych przyczyn bagatelizują spowiedź, odkładają ją na później. Czasami jednak może zabraknąć czasu, aby spełniła się zasada: *jak trwoga to do Boga*. Zresztą strach nie jest najlepszym motywem pójścia do spowiedzi. Przecież w tym sakramencie przede wszystkim chodzi o miłość, przebaczenie i umocnienie na drodze wiary. Dla rozwoju życia duchowego niezwykle ważne jest regularne przystępowanie do sakramentu pokuty i pojednania. Miłosierdzie Boże czeka na każdego człowieka niezależnie od ciężaru grzechów, jaki dźwiga w sercu.

Dialog z Pismem Świętym:

Wieczorem owego pierwszego dnia tygodnia, tam gdzie przebywali uczniowie, gdy drzwi były zamknięte z obawy przed Żydami, przyszedł Jezus, stanął pośrodku i rzekł do nich: «Pokój wam!». A to powiedziawszy, pokazał im ręce i bok. Uradowali się zatem uczniowie ujrzawszy Pana. A Jezus znowu rzekł do nich: «Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam». Po tych słowach tchnął na nich i powiedział im: Weźmijcie Ducha Świętego!

Którym odpuszczacie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane (J 20,19-23).

Człowiek sam o własnych siłach nie może przewyciężyć grzechu. Skutkiem grzechu jest zerwanie przyjaźni z Bogiem. Dopiero miłość Boża, objawiająca się w sakramencie spowiedzi, pokonuje wszelki grzech. Jezus Chrystus przekazał władzę odpuszczania grzechów apostołom, aby za ich pomocą kontynuować dzieło miłosierdzia względem człowieka. Kapłan jako następca apostołów jest pośrednikiem, przez którego działa sam Chrystus. Ważność spowiedzi nie zależy od indywidualnych predyspozycji księdza, lecz jest rezultatem sakramentalnej miłości Zbawiciela. Należy jednak pamiętać o tym, że sakramenty nie działają magicznie – skuteczność spowiedzi zależy także od otwartości i wiary osoby przyjmującej. Dlatego tak ważne jest dobre przygotowanie do przyjęcia sakramentu, nasza intencja, duchowa dyspozycja, szczerze pragnienie spotkania z Bogiem.

Chcąc dobrze i owocnie przeżywać sakrament pokuty i pojednania, tak aby przemieniał życie człowieka, należy przejść pięć kroków dobrej spowiedzi: przeprowadzić rachunek sumienia, żałować za grzechy, mocno postanowić poprawę, szczerze wyznać grzechy oraz zadośćuczynić Bogu i bliźniemu.

Cristiada

Temat przewodni: *Męczeństwo za wiarę*

Analiza i komentarz:

W Roku Wiary wszedł do kin film oparty na faktach, który przypomina nam, jak cennym darem jest wiara. Za ten najcenniejszy skarb – bycie blisko Boga – wielu płaciło i nadal musi płacić najdroższą z możliwych cen – przelanie własnej krwi. Tak działo się od początków istnienia chrześcijaństwa i tak dzieje się dziś w różnych zakątkach świata. Bohaterowie tej produkcji, przypominającej western o wierze, żyli w czasach wielkiego prześladowania Kościoła w Meksyku. Narastające represje doprowadziły do zbrojnego powstania obrońców wolności religijnej. W świecie nienawiści wiara wielu chrześcijan została wystawiona na próbę. Szczególnie wzruszający przykład wierności Chrystusowi Królowi daje 14-letni Jose Sanchez del Rio. Chłopiec doznał ogromnego cierpienia, przypominającego drogę krzyżową Jezusa. Jednak ani okrucieństwo oprawców, ani ich prowokacyjne zachęty: *Jeśli krzykniesz – śmierć Chrystusowi – oszczędzimy cię*, nie załamały jego wielkiej wiary. Umierał z okrzykiem na ustach: *Viva Cristo Rey* – Niech żyje Chrystus Król. W roku 2005 papież Benedykt XVI beatyfikował młodego męczennika.

Jego świadectwo stanowi znak zapytania dla każdego z nas: czy doceniam dar wolności religijnej? Ile byłbym w stanie poświęcić dla obrony mojej wiary?

Dialog z Pismem Świętym:

Lecz przed tym wszystkim podniosą na was ręce i będą was prześladować. Wydadzą was do synagog i do więzień oraz z powodu mojego imienia wlec was będą do królów i namiestników. Będzie to dla was sposobność do składania świadectwa (Łk 21,12-13).

Mimo upływu wielu lat słowa Jezusa są nadal aktualne. Zło, nienawiść, ideologia walki z wiarą niestety ciągle znajdują na świecie swoich zwolenników. Nie brakuje okazji do składania świadectwa miłości do końca. Musimy jednak pamiętać, że żaden człowiek nie jest sam z siebie zdolny do męczeństwa. Uczestnictwo w męce Chrystusa dokonuje się zawsze mocą łaski Bożej: *Przechowujemy zaś ten skarb w naczyniach glinianych, aby z Boga była owa przeogromna moc, a nie z nas. Zewsząd znosimy cierpienia, lecz nie poddajemy się zwątpieniu; żyjemy w niedostatku, lecz nie rozpaczamy; znosimy prześladowania, lecz nie czujemy się osamotnieni, obalają nas na ziemię, lecz nie giniemy. Nosimy nieustannie w ciele naszym konanie Jezusa, aby życie Jezusa objawiło się w naszym ciele. Ciągle bowiem jesteśmy wydawani na śmierć z powodu Jezusa, aby życie Jezusa objawiło się w naszym śmiertelnym ciele (2 Kor 4,7-11).*

Błogosławiony Jose Sanchez del Rio oraz inni męczennicy stali się czytelnymi znakami wierności i wielkiej odwagi wiary. W swoim poświęceniu pamiętali zapewne o słowach Zbawiciela: *Nie bójcie się tych, którzy zabijają ciało, lecz duszy zabić nie mogą. Bójcie się raczej Tego, który duszę i ciało może zatracić w piekle (Mt 10,28).*

Cyrk motyli

Temat przewodni: *Cudowne dzieła Boga*

Analiza i komentarz:

Ten krótkometrażowy film z Nickiem Vujicicem w roli głównej, nawiązując w sposób poetycki do wydarzeń z jego życia, niesie uniwersalne przesłanie pokrzepienia dla osób borykających się z ciężarem trudnych doświadczeń. Zanim zaczniemy oglądać *Cyrk motyli*, warto wiedzieć, że Nick z powodu rzadkiego schorzenia urodził się bez rąk i nóg. W szkole był często wyśmiewany. Przeżywał poczucie odrzucenia i samotności do tego stopnia, że pewnego razu próbował popełnić samobójstwo. Jednak Ktoś czuwał nad nim i jego życie zupełnie się odmieniło...

Przedstawiona w filmie fikcyjna opowieść o życiu artystów cyrkowych stała się pretekstem do ukazania prawdziwej wewnętrznej przemiany Nicka. Niejednokrotnie słyszał o sobie takie słowa: *Człowiek, od którego sam Bóg się odwrócił, jeśli w ogóle można nazwać go człowiekiem. Sam zaczął wierzyć w to, że jest przeklęty od urodzenia.*

W końcu jednak podjął walkę ze zwątpieniem i wydobył się z kokonu beznadziei, niczym piękny motyl wyfrunął w przestworza życia bez ograniczeń. Zrozumiał, że *im trudniejsza jest walka, tym większe będzie zwycięstwo (...) ten świat potrzebuje jedynie małych cudów.* Nick Vujicic stał się Bożym cudem dla świata. Jest szczęśliwym mężem i ojcem pomimo swojej niepełnosprawności cieszy się każdą chwilą życia, dziękując Bogu za nią. Rozpala promyk nadziei i wiary w sercach tych, którzy pograżyli się w mrokach rozpacz. Inspiruje miliony ludzi na całej kuli ziemskiej. Swoim przykładem udowadnia, iż z Bożą pomocą możliwe jest pokonanie każdej przeszkody.

Dialog z Pismem Świętym:

Przechodząc obok ujrzał pewnego człowieka, niewidomego od urodzenia. Uczniowie Jego zadali Mu pytanie: «Rabbi, kto zgrzeszył, że się urodził niewidomym – on czy jego rodzice?» Jezus odpowiedział: «Ani on nie zgrzeszył, ani rodzice jego, ale [stało się tak], aby się na nim objawiły sprawy Boże (J 9,1-3).

Myśląc o cudzie, potocznie uważamy, że jest to jakieś nadzwyczajne wydarzenie. Teologiczna definicja cudu mówi o znaku mocy Boga, który przewyższa prawa natury i jest dokonany w celu umocnienia wiary w zbawienie. Opisów niezwykłych interwencji Bożej mocy znajdujemy w Ewangeliach wiele. Ale przecież cuda to nie tylko spektakularne uzdrowienia fizyczne. Jeszcze ważniejsze są dzieła Boga uczynione we wnętrzu człowieka.

Takiego cudu doświadczył w swoim życiu Nick Vujicic. Choć nie odzyskał nóg ani rąk, to jednak otrzymał dar o wiele większy – duchowe skrzydła, dzięki którym może porywać innych w stronę Bożej miłości. W książce pt. *Bez rąk, bez nóg, bez ograniczeń!* tak mówi o swoim wewnętrznym przebudzeniu:

Miałem 15 lat, gdy po raz pierwszy usłyszałem historię z Ewangelii wg św. Jana o człowieku niewidomym od urodzenia. Kiedy zobaczyli go uczniowie Jezusa, zapytali swego Mistrza: „Kto zgrzeszył, że urodził się niewidomy – on czy jego rodzice?”

Zadawałem sobie to samo pytanie: Czy moi rodzice zrobili coś złego? Czy może ja w czymś zawiniłem? Dlaczego urodziłem się bez rąk i nóg?

Jezus odpowiedział: „Ani on nie zgrzeszył, ani jego rodzice.” Urodził się takim, „aby się na nim objawiły dzieła Boże”.

Gdy niewidomy usłyszał to wyjaśnienie, diametralnie zmieniło się jego nastawienie. Uwierzył, że otwierają się przed nim nowe możliwości. Ta scena z Ewangelii poruszyła we mnie najczulszą strunę. Jako nastolatek uświadamiałem sobie coraz wyraźniej swoją inność, niepełnosprawność i zależność od innych ludzi. Ale teraz spojrzałem na siebie

z nowej perspektywy i zrozumiałem, że wcale nie jestem ciężarem dla innych. Nie jestem wybrakowany. Nie jestem rezultatem boskiej kary. Jestem człowiekiem stworzonym właśnie po to, by objawiły się na mnie dzieła Boże!

Głupi mądry film II. Ulica szeroka

Temat przewodni: *Wybór drogi życia*

Analiza i komentarz:

Film, utrzymany w konwencji współczesnej animacji, stawia młodzieży ważne pytania o sens i kierunek drogi naszego życia. Wielu ludzi żyje z dnia na dzień, nie zastanawiając się nad celem. Ta krótkowzroczność sprowadza się do egzystencji na poziomie instynktów, którymi kieruje się większość. Nasi znajomi, nasza klasa, kumple i koleżanki, bo wszyscy tak robią, bo tak łatwiej i przyjemniej, trzeba być na topie, nie można się wychylać. Żyjemy w tłumie, który nas wciąga, który mocno na nas wpływa. Giniemy w nim, roztapiamy się w jego masie, stajemy się tylko jego elementem. Bezmyślne podążanie za odruchem stadnym, to wybór drogi szerokiej, która prowadzi do zatracenia. Jedna z postaci filmowych zaczyna zastanawiać się i zadawać pytania: *Czy my na pewno idziemy w dobrym kierunku? Co my właściwie tutaj robimy? A czy my nie powinniśmy zadawać jakiś pytań? Przecież my idziemy w jakimś transie, gdzie dojdziemy tą drogą? Czy my nie idziemy przypadkiem w kierunku piekła?* Kiedy człowiek zaczyna szukać prawdy, szatan uruchamia swoje procedury zagłuszania: głośniejsza muzyka, lepsza impreza – byle człowiek nie myślał, byle nie chciał nawrócić się na wąską drogę życia.

Dialog z Pismem Świętym:

Wchodźcie przez ciasną bramę. Bo szeroka jest brama i przestronna ta droga, która prowadzi do zguby, a wielu jest takich, którzy przez nią wchodzi. Jakże ciasna jest brama i wąska droga, która prowadzi do życia, a mało jest takich, którzy ją znajdują. (Mt 7,13-14).

Życie jest cudownym darem Boga. Każda osoba jest nieskończenie piękna na swój niepowtarzalny sposób. Niezależnie od tego jak wygląda, niezależnie od tego czy to odczuwa, czy nie, każdy człowiek jest wyjątkowy i nadzwyczajny. Zaakceptować dar swojego życia, to wyjść odważnie z tłumu przeciętności przez ciasną bramę Ewangelii. Dobra Nowina budzi z uśpienia, bylejakości życia. Budzi w ludzkich sercach tęsknotę za prawdziwym życiem – przedłużonym w wieczność. Szeroka brama i przestronna droga nęci złudną perspektywą łatwizny – lekkomyślnym życiem bez głębszego celu. Natomiast wybór

PIOSENKI

Boso

Wykonawca: *Zakopower*

Temat przewodni: *Dobro duchowe inwestycją na wieczność*

Analiza i komentarz:

Znany jest zwyczaj, a raczej zabobon, który świadczy o niedojrzałości wiary, polegający na wkładaniu do trumny zmarłego różnych przedmiotów związanych z jego życiem. To zjawisko doskonale ilustruje podejście do tajemnicy śmierci ludzi upatrujących poczucia bezpieczeństwa w posiadaniu rzeczy materialnych. W swoim najślynniejszym utworze zespół *Zakopower* nie pozostawia złudzeń tym, którzy pokładają nadzieję w dobrach materialnych:

*I dopiero gdy,
zawoła Bóg
to pożegnam wszystkie te rzeczy i znów:
Pójdę boso, pójdę boso,
Pójdę boso, pójdę boso!*

*Zamkną za mną drzwi.
Pójdę boso, (boso).
Nie zabiorę nic.
Pójdę boso (boso).*

Na tamtą stronę życia nie zabierzemy absolutnie nic ze świata przedmiotów. Co zatem warto gromadzić? Co tak naprawdę może się przydać w domu Ojca?

Wiara podpowiada nam o dobrach duchowych, o niezniszczalnych czynach miłości: modlitwie, pomocnej dłoni, ofiarowanym czasie, słowie pocieszenia, odwiedzinach,

przytuleni, uśmiechu, itd. Iść przez życie boso, czyli bez zbędnego ciężaru przywiązań, jedynie z pełnym sercem dobrych uczynków – oto największy skarb istnienia.

Dialog z Pismem Świętym:

Nie gromadźcie sobie skarbów na ziemi, gdzie mól i rdza niszczą i gdzie złodzieje włamują się, i kradną. Gromadźcie sobie skarby w niebie, gdzie ani mól, ani rdza nie niszczą i gdzie złodzieje nie włamują się, i nie kradną. Bo gdzie jest twój skarb, tam będzie i serce twoje (Mt 6,19-21).

Nikogo specjalnie nie trzeba przekonywać, jak ulotne są skarby pieczołowicie gromadzone na ziemi. Żadne inwestycje nie dają gwarancji zysku. A jeśli już to tylko na określony czas. W niebie zaś czasu nikt nie liczy. Tam inwestuje się w nieruchomości. I to jakie! Nie lada dom czeka na każdego z nas: *Wiemy bowiem, że jeśli nawet zniszczy nasz przybytek doczesnego zamieszkania, będziemy mieli mieszkanie od Boga, dom nie ręką uczyniony, lecz wiecznie trwały w niebie (2 Kor 5,1).*

Apostoł Narodów mówiąc o wieczności, stosuje analogię do życia doczesnego. Obraz domu wydaje się być bliski każdemu człowiekowi. W pierwszym skojarzeniu dom tworzą: fundament, dach, ściany, podłoga, okna i drzwi. Dopiero jednak duchowa przestrzeń bycia razem, wzajemne relacje miłości, ciepło ogniska rodzinnego sprawiają, że mieszkanie staje się prawdziwym domem. I właśnie w niebie liczy się tylko ten duchowy wymiar.

Idąc dalej tropem biblijnej analogii możemy powiedzieć, że to od nas samych zależy, jak sobie urządzimy mieszkanie w domu Ojca. Co prawda, Chrystus przygotował każdemu cudowne miejsce (nie w znaczeniu materialnym), jednak to my w swojej wolności odpowiadamy na Jego zaproszenie. Pamiętajmy o tym, że tutaj na ziemi poprzez czyny zbieramy materiał, z którego zagospodarujemy dom naszej wieczności. Na nic super gładz i panele. Na nic nowoczesny sprzęt elektroniczny, wytworne meble i ulubione gadzety. Całe wyposażenie wiekuistego domu mieści się w naszej duszy.

Changes

Wykonawca: *Tupac Shakur*

Temat przewodni: *Budowanie jedności misją chrześcijanina*

Analiza i komentarz:

Piosenka Tupaca znalazła się na liście 12 utworów muzycznych polecanych przez Watykan. Jej orędzie wpisuje się w myśl chrześcijańskich wartości.

Wokalista żył w świecie przemocy, walk gangów, narkotyków i rasistowskich uprzedzeń. Zmarł w wieku 25 lat wskutek postrzelenia. Wymowa tekstu Changes stanowi dowód na to, że słynny raper tak naprawdę nie chciał takiego życia, pragnął przemiany otaczającej go ponurej rzeczywistości. Apelował o miłość braterską, która mogłaby naprawić świat, poprowadzić ludzkość ku lepszemu:

*I got love for my brother but we can never go nowhere
unless we share with each other
We gotta start makin' changes
learn to see me as a brother
instead of 2 distant strangers
and that's how it's supposed to be*

*Kocham moich braci ale nigdzie nie zajdziemy
jeśli nie będziemy się ze sobą dzielić
musimy zacząć wprowadzać zmiany
Naucz się patrzeć na mnie jak na brata zamiast jak na obcego
i tak powinno być*

Muzyczny manifest Tupaca możemy odczytać jako uniwersalne wezwanie do jedności. W świecie naznaczonym niesprawiedliwością społeczną, rozdartym podziałami potrzebujemy dążyć do przełamywania barier, przekraczania granic, które przebiegają głównie wewnątrz nas samych. Chcąc nauczyć się patrzeć na bliźniego, jak na brata, nade wszystko trzeba zmienić własny sposób myślenia, a nie czekać na przemianę innych.

Dialog z Pismem Świętym:

Bo wy wszyscy, którzy zostaliście ochrzczeni w Chrystusie, przyoblekliście się w Chrystusa. Nie ma już Żyda ani poganina, nie ma już niewolnika ani człowieka wolnego, nie ma już mężczyzny ani kobiety, wszyscy bowiem jesteście kimś jednym w Chrystusie Jezusie (Ga 3,27-28).

Na całym świecie giną tysiące ludzi z powodu wojen, nienawiści, podziałów. Rozłamy niszczą ludzkość od środka. Tak bardzo potrzebujemy jedności, która szanowałaby różnorodność przekonań i zwyczajów. To właśnie chrześcijanie powinni być zaczynem pokoju w świecie. Jesteśmy wezwani przez Chrystusa do realizacji miłości braterskiej. Mamy spełniać Jego pragnienie: *Nie tylko za nimi proszę, ale i za tymi, którzy dzięki ich słowu będą wierzyć we Mnie; aby wszyscy stanowili jedno, jak Ty, Ojcze, we Mnie, a Ja w Tobie, aby i oni stanowili w Nas jedno, aby świat uwierzył, żeś Ty Mnie posłał (J 17,20-21).*

SPORT

Bear Grylls w szkole przetrwania

Temat przewodni: *Męstwo cechą chrześcijanina*

Analiza i komentarz:

Bear Grylls podróżnik i alpinista, znany z prowadzenia programów w Discovery Channel, słynie z wielkiej odwagi, sprawności fizycznej i siły duchowej. Swoją postawą uczy umiejętności przetrwania w ekstremalnych sytuacjach. W wieku 23 lat jako najmłodszy Brytyjczyk zdobył Mount Everest. Dokonał tego niespełna 2 lata po bardzo poważnym wypadku złamania kręgosłupa. Wielokrotnie w swoich książkach podkreśla znaczenie wiary w Chrystusa. Swoim przykładem udowadnia, że chrześcijanin to człowiek, który nie boi się wyzwań. Przyjaźń z Jezusem stanowi dla niego fundament wszelkich działań. Wiare określa siłą swojego życia:

W licznych wyprawach, jakie odbyłem w ciągu lat, nie brakowało niebezpieczeństw i trudnych chwil, gdy katastrofa była blisko. Nauczyło mnie to, że tylko bardzo dumny człowiek może twierdzić, że nigdy nie potrzebuje pomocy. Na wysokości ponad 8000 metrów pod szczytem Everestu, czy w szalupie ratunkowej, nie tak łatwo spotkać ateistę! (...)

Wiara chrześcijańska jest dla mnie odnalezieniem domu i odnalezieniem naszego Ojca (...). Za sprawą mojej wiary jestem mocniejszy i za jej sprawą się uśmiecham. To taka tajna siła mojego życia.

Dialog z Pismem Świętym:

Weź udział w trudach i przeciwnościach jako dobry żołnierz Chrystusa Jezusa! (2 Tm 2,3).

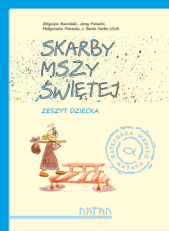
Czasami możemy spotkać się ze stereotypem na temat wiary, że jest nudna i przesłodzona, jak aniołki z obrazków okresu dzieciństwa. Ktokolwiek sam doświadczył, choć trochę wiary, wie, jak pasjonującą jest przygodą, pełną niespodzianek i trudnych wyzwań. Zachęta św. Pawła, aby być żołnierzem Chrystusa odnosi się do postawy męstwa niezbędnej w życiu duchowym. Chrześcijanin walczy miłością. Nie poddaje się złu. Jego bronią jest mężne serce, które nie tchórzy wobec przeciwności.

Jerzy Jabłoński – magister teologii, nauczyciel naturalnego planowania rodziny, dyplomowany pracownik socjalny, katecheta z siedmioletnim stażem pedagogicznym. Praca z młodzieżą gimnazjalną sprawia mu wiele radości i satysfakcji. Kładzie duży nacisk na rozwijanie pasji uczniów, aby wychodząc od zainteresowań, poszerzać ich wiedzę. Korzysta ze świata filmu, muzyki i sportu. Szuka nowych, atrakcyjnych dla młodego człowieka sposobów dzielenia się wiarą, która stanowi dla niego największą przygodę życia. Od niedawna szczęśliwy tata kilkumiesięcznego Mateuszka. Od zawsze pasjonat sportu i poezji.

Adresatami tej publikacji są katecheci pracujący z młodzieżą gimnazjalną i szkół średnich. Celem moich opracowań jest wskazanie pomysłów, a nie typowych konspektów. (...) Przy wyborze filmów, piosenek i przykładów ze sportu kierowałem się przede wszystkim zasadą atrakcyjności dla młodzieży. Często brałem pod uwagę bezpośrednie sugestie uczniów. W większości materiały nie są stricte religijne, ale paradoksalnie to stanowi ich duży atut. Wyjście od egzystencji bliskiej młodemu człowiekowi prowadzi zawsze ku głębokim refleksjom w świetle Pisma Świętego. Stąd też następująca struktura opracowania każdego filmu, piosenki i motywu sportowego: temat przewodni, analiza i komentarz, dialog z Pismem Świętym. (...) Mam nadzieję, że ta książka będzie inspiracją do poszukiwania nowych rozwiązań.

fragment *Przedmowy*

Seria wydawnicza *Katecheza według Natana*

w przygotowaniu

Informacje na temat serii oraz dodatkowe materiały www.natan.pl

PATRONI MEDIALNI

